

Stappenplan voor studieswitchers

Hoe kies je opnieuw een studie?

www.uva.nl/studietwijfels

We are

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1. Introductie op het stappenplan voor studieswitchers	3
Hoofdstuk 2. Huidige situatie – waar sta je nu?	5
Hoofdstuk 3. Terugblik op je (oude) studie	6
Hoofdstuk 4. Verken jezelf - jouw motivatie, vaardigheden en interesses	10
Hoofdstuk 5. Verken de opleidingen	17
Hoofdstuk 6. Opties vergelijken	21
Hoofdstuk 7. Bewust beslissen	22

Colofon

Dit stappenplan voor studieswitchers is een uitgave van het UvA Student Careers Centre van de Universiteit van Amsterdam.

carriere.uva.nl
studentcareerscentre@uva.nl

Deze informatie is bedoeld voor persoonlijk gebruik. De gebruiker mag het werk kopiëren, verspreiden en doorgeven onder de volgende voorwaarden:

- Naamsvermelding: De gebruiker dient bij het werk de door de maker of de licentiegever aangegeven naam te vermelden (maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat zij daarmee instemmen met je werk of je gebruik van het werk).
- Niet-commercieel: De gebruiker mag het werk niet voor commerciële doeleinden gebruiken.
- Geen afgeleide werken: De gebruiker mag het werk niet bewerken.

Bij commercieel gebruik is voorafgaande schriftelijke toestemming van het UvA Student Careers Centre nodig voor het verveelvoudigen, opslaan of in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via opname of op enige andere manier, openbaar maken van of uit de aangeboden teksten en het beeldmateriaal.

Copyright © 2020 Student Careers Centre, Universiteit van Amsterdam.

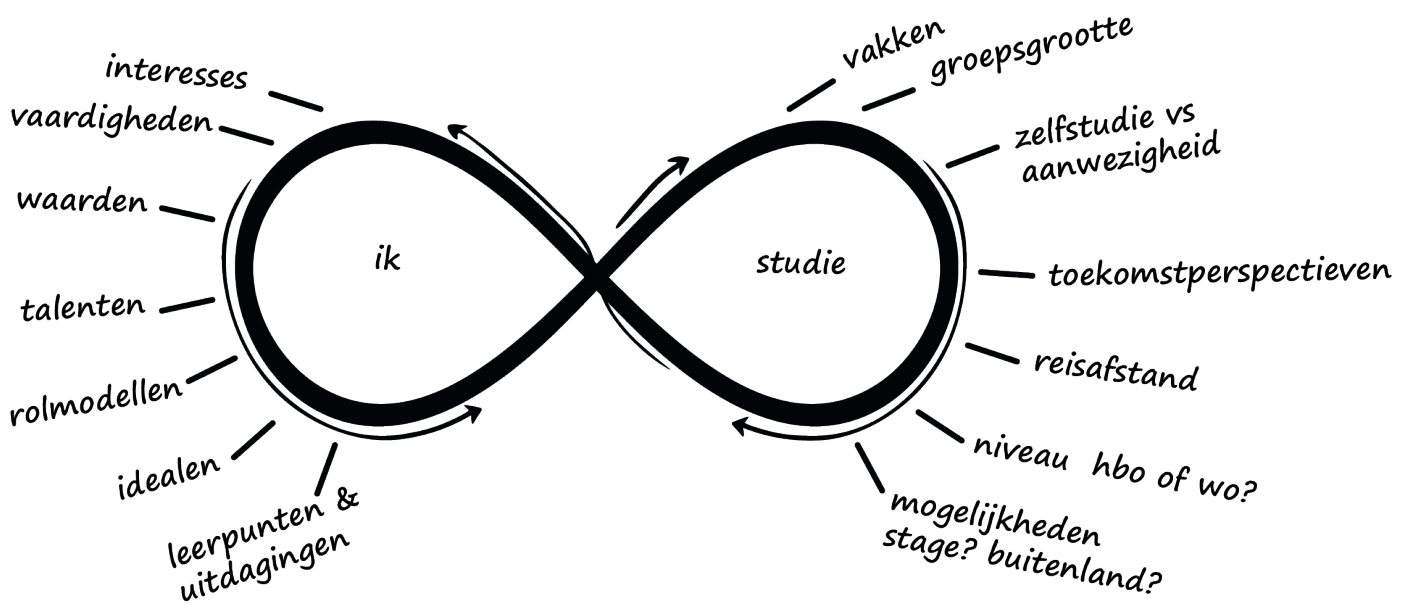
Iconen gemaakt door Freepik op flaticon.com & Icons8 op icons8.com

1. INTRODUCTIE OP HET STAPPENPLAN VOOR STUDIESWITCHERS

Zit je in je eerste of tweede jaar van je studie en twijfel je of je wilt doorgaan met je huidige opleiding? Of ben je al gestopt omdat de studie niet bij je paste? Misschien heb je een globaal idee wat je zou willen gaan doen of je weet het nog helemaal niet. Dit stappenplan biedt je handvatten om zelfstandig op een gestructureerde manier aan de slag te gaan met het vinden van een studie die bij je past. Ook kun je dit stappenplan gebruiken als voorbereiding op het bezoeken van voorlichtingsdagen op hogescholen of universiteiten.

Jezelf als uitgangspunt

Er zijn talloze opleidingen, maar wat past er echt bij jou? Dit stappenplan geeft je tools om zelfstandig te reflecteren op jouw vorige studiekeuze, jouw valkuilen en daarnaast verken je jouw talenten, kwaliteiten en interesses. Vanuit deze zelfkennis ga je kijken naar passende opleidingen. Uiteindelijk leer je hoe je jouw opties verder kunt onderzoeken en maak je een actieplan. Constant houdt je daarbij de kennis over jezelf in het achterhoofd. Neem de tijd om dit stappenplan in te vullen en om over de vragen na te denken.

Illustratie: © Student Careers Centre, UvA

In dit stappenplan staan een aantal *reflectievragen* die je helpen na te denken over wat voor jou belangrijk is. Iedere persoon heeft een unieke combinatie aan eigenschappen en interessegebieden. Door terug te kijken op eerdere keuzes ga je bewuster aan de slag met de opties die jij hebt en welke optie het beste bij je past.

Stappen bij het maken van een keuze

Hoe verloopt een keuzeproces eigenlijk? Psycholoog Otto Taborsky onderscheidt zes fases in een (studie) keuzeproces. Deze fases en de verschillende aspecten zijn verweven in dit stappenplan.

Keuzes? Hoe werkt het in je hoofd?

- 1) **Realiseren dat je een beslissing te maken hebt**
Pas als je je bewust bent dat je moet kiezen, kun je er ook werkelijk voor inzetten.
- 2) **Accepteren van onzekerheid**
Je weet nog niet wat de toekomst zal brengen en accepteer dat er de komende tijd een knagend gevoel van onzekerheid kan zijn.
- 3) **Vrijuit de opties onderzoeken**
Vanuit een open blik en inzicht in jouw interesses, talenten en vaardigheden ga je informatie verzamelen over allerlei opleidingen.
- 4) **De opties vergelijken**
Maak vergelijkingen en benoem wat voor jou de belangrijkste criteria voor een opleiding zijn
- 5) **Bewust beslissen**
Dit is de overgang van meerdere opties naar een keuze.
- 6) **Uitvoeren van je beslissing***
Het nemen van een beslissing geeft energie. Je komt in actie en voert je besluit uit.

** Stap 6, het uitvoeren van de beslissing, wordt niet apart behandeld in een hoofdstuk, maar is wel belangrijk onderdeel van je keuze. We geven je aan het einde een aantal tips hoe je dit het beste kunt aanpakken.*

Goed om te weten: Geen vastomlijnd toekomstbeeld

Een bacheloropleiding geeft je een (brede) basis in een bepaald vakgebied. Gaandeweg de opleiding kun je andere accenten kiezen bijvoorbeeld via keuzevakken, een minor, een stage of het onderwerp van je bachelorthesis. Dit soort keuzes tijdens je studie, geven vorm geven aan jouw (studie)loopbaan. Waarschijnlijk heb je geen vastomlijnd beeld hebt van je toekomstperspectieven, dat is zelfs vrij gebruikelijk. Durf jouw talent, interesses en drijfveren als uitgangspunt te nemen in je keuzes, ook al weet je niet zeker weten hoe het zal uitpakken.

2. HUIDIGE SITUATIE – WAAR STA JE NU?

Leeg je hoofd

Voordat we beginnen, maak je eerst je hoofd leeg. Soms helpt het om alles even van je af te kunnen schrijven. Waar sta je nu? Wat weet je al over je toekomstige keuze? Waar ben je nog onzeker over? Heb je al een longlist van opties of heb je te kiezen tussen twee mogelijkheden? Wil je een tussenjaar nemen of meteen doorgaan met een nieuwe opleiding? Schrijf hieronder alles waar je aan denkt als het gaat om de volgende stap in je (studie)loopbaan: eventuele dromen, twijfels of zorgen die je hebt, vragen waarop je antwoord wilt, etc.

Je hebt nu alle zorgen en dromen op papier gezet. Nu je hier op terugkijkt, wat is het eerste waar je mee aan de slag wilt? Schrijf op:

.....

.....

.....

3. TERUGBLIK OP JE (OUDE) STUDIE

Er kunnen allerlei factoren van invloed zijn geweest waardoor je nu twijfelt over je opleiding. Sommige studenten zitten al best dicht in de buurt van een opleiding qua interesses, maar misschien paste de opleiding toch net niet helemaal. Of misschien heb je iets gekozen wat eigenlijk helemaal niet past. Of is de opleiding te theoretisch en mis je de toepassing in de praktijk. Blik eerst terug op welke lessen je kunt leren uit jouw vorige studiekeuze, voordat je gaat kijken naar een nieuwe opleiding.

1. Wat was de reden waarom je jouw oude studie hebt gekozen?

2. Denk eens na over je oude studie, wat paste er wel? (Bijvoorbeeld bepaalde vakken, onderwerpen, type onderwijs etc.)

3. Wat paste er niet?

4. Wat had je in je oriëntatie op die opleiding achteraf anders willen doen?

Valkuilen bij het kiezen

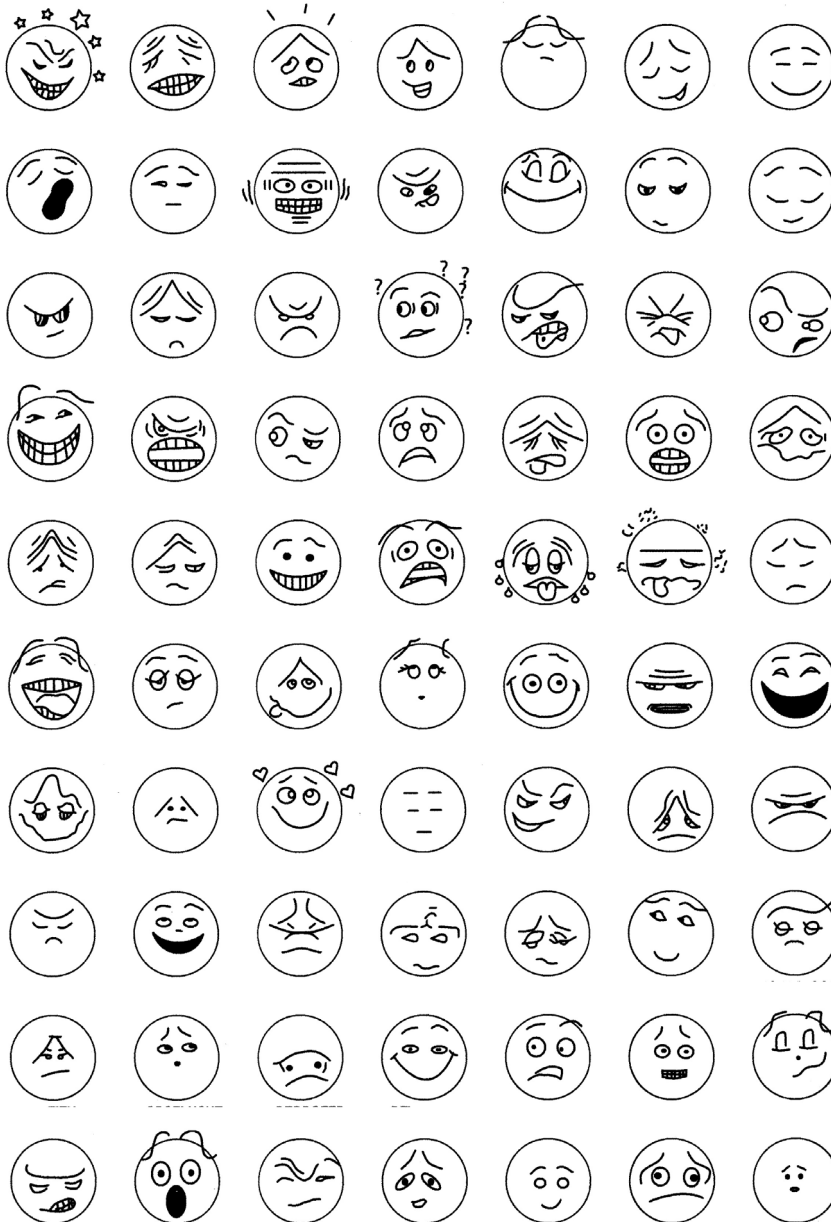

Sta stil bij onderstaande valkuilen. Kruis aan in welke valkuilen jij jezelf herkent:

- Haastige spoed** - “Ik heb te snel een keuze gemaakt zonder me goed te oriënteren.”
- Uitstelgedrag** - “Ik heb te lang gewacht met kiezen.” Door de keuze voor je uit te schuiven, veroorzaak je dat je steeds minder tijd hebt waarbinnen je een (goede) keuze kunt maken.
- Vanzelfsprekendheden** - “Ik heb vwo gedaan, dus ik moet naar de universiteit.” Hoewel veel mensen dit wel vanzelfsprekend vinden, voorkom je dat je bijvoorbeeld een interessante hbo-opleiding over het hoofd ziet.
- De perfecte studie** - “De studie moet perfect bij mij passen.” Ga niet op zoek naar een studie die 100% ideaal is, want er zal altijd wel een onderdeel zijn dat minder leuk is.
- Alternatief niet nodig** - “Ik werd uitgeloot voor een favoriete studie en heb me niet verdiept in het alternatief.” Probeer genoeg informatie over je alternatief te krijgen, zodat je zeker weet dat die opleiding je genoeg biedt.
- Baangarantie** - “Ik was bang dat ik geen baan kon vinden in mijn studie van interesse, achteraf heb ik spijt dat ik de studie niet ben gaan doen.” De meeste bacheloropleidingen geven je een brede basis en leiden je niet op tot een specifiek beroep.
- Grenzen verleggen** - “Ik wilde eigenlijk een andere studie doen, maar mijn omgeving was hier tegen.”
- Tradities** - “Mijn opa en vader hebben ook deze studie gedaan, dus ik heb het ook maar gekozen.” Bedenk echter dat ieder mens anders is en dat jij jouw eigen belangstelling en interesse mag volgen.
- In de buurt blijven** - “Ik wil niet een studie aan de andere kant van het land volgen.” Wellicht sluit die verre studie misschien veel beter aan bij je interesses. Wat houdt je tegen?

Hoe voel je je?

Hoe is het voor jou om nu weer voor een keuzesituatie te staan? Kies en omcirkel hieronder twee gezichten die staan voor hoe jij je voelt met betrekking tot je studiekeuze. Schrijf in de kantlijn een woord dat het gevoel van het gezicht voor jou omschrijft.

Gevoel 1:

Gevoel 2:

Een studie waar je je niet thuis voelt of te lastig is, kan gevoelens van falen of verdriet oproepen. Het kan ook zijn dat je je opgelucht voelt, omdat je besloten hebt te stoppen. Of misschien voel je je verloren, want wat moet je nu gaan doen? Al deze verschillende gevoelens horen bij het switchen van een oude naar een nieuwe studie. Kiezen brengt spanning en twijfel met zich mee. Welke studie past er dan bij mij? Is de nieuwe studie niet te zwaar? Wat zijn de banenkansen?

Vind je het vervelend om niet te weten wat je volgend jaar gaat doen? Dan is het verleidelijk om zo snel mogelijk iets nieuws te kiezen. Als het je lukt om te accepteren dat dit bij het proces hoort, geef je jezelf de ruimte om de volgende fases te doorlopen. Hierdoor sta je jezelf toe om onbevungen de keuzemogelijkheden te verkennen (stap 2 in het keuzeproces van Taborsky).

Welk gevoel en gedachte wens je jezelf toe tijdens dit studiekeuzeproces? Teken of schrijf hier op:

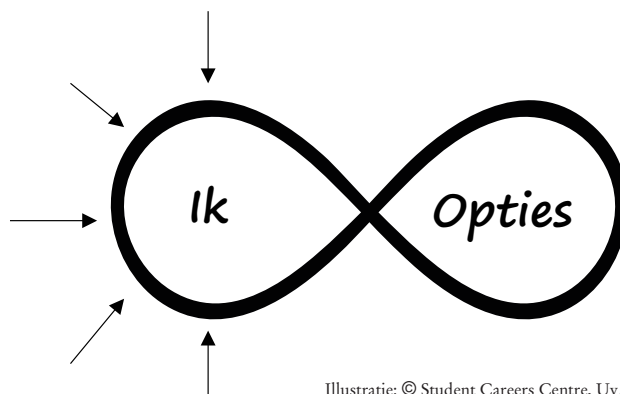

Reflectie: Kijk terug op hoofdstuk 2 en 3. Welke lessen kun je leren uit hoe je de vorige keer jouw studiekeuze hebt aangepakt? Wat wil je dit keer anders doen? Schrijf op:

4. VERKEN JEZELF - JOUW MOTIVATIE, VAARDIGHEDEN EN INTERESSES

Voordat je kunt gaan kijken naar opleidingsmogelijkheden, breng je eerst jouw interesses, motivatie, kwaliteiten en vaardigheden in kaart.

Grote vragen als ‘wie ben ik?’, ‘wat kan ik?’ of ‘waar ben ik goed in?’ zijn vaak lastig te beantwoorden. Je loopt stapsgewijs door deze vragen heen, zodat je meer inzicht krijgt wat belangrijk voor jou is. Bij de komende oefeningen in dit hoofdstuk mag je studiegerelateerde zaken loslaten en zo breed denken als je wilt.

Interesses

Probeer je antwoorden zo concreet en uitgebreid mogelijk voor jezelf op te schrijven. Kun je slechts een algemeen antwoord geven? Stel jezelf dan bijvoorbeeld de vraag: “Wat maakt dat dit zo is? Wat zorgt ervoor dat ik....?”

1. Je bent filmregisseur en je wordt gevraagd drie documentaires te maken. Over welke onderwerpen gaan die films? Probeer zo concreet mogelijk de onderwerpen uit te schrijven.

2. Stel, je erft 1 miljoen euro van een ver familielid op de voorwaarde dat je een eigen zaak begint. Welk soort producten of diensten verkoopt jouw bedrijf?

-
3. Noteer interessante onderwerpen waarover je iets geleerd de afgelopen tijd. Bijvoorbeeld in je vrije tijd, door je hobby's, lidmaatschap van een club of door reizen. Maar kunnen ook artikelen zijn die online of offline met plezier las.

4. Je mag een week de baan van iemand anders uitproberen. Wie en wat kies je?

Mensen die je kiest:

Hun functiegebied:

5. Stel, je mag met een beroemdheid uit eten. Met wie ga je uit en waarom? Wat zou je diegene vragen?

Reflectie: Kijk nu terug naar jouw vijf bovengenoemde antwoorden. Kun je overkoepelende thema's ontdekken in je interesses? Of zijn er bepaalde onderwerpen waar je vaak nieuwsgierig naar bent?

Als je dit lastig vindt, kun je dit ook met een vriend(in) of één van je ouders bekijken.

Kwaliteiten en leerpunten

Je zoomt nu in op kwaliteiten die je hebt. Vul de lijst in zoals je bent en niet zoals je zou willen zijn. Welke kwaliteiten zijn goed ontwikkeld en voor welke heb je minder aanleg?

1. Kruis aan in welke mate dit van toepassing is op jou.

Lijst - Kwaliteiten

Eigenschap	++	+	+ -	-	--	Eigenschap	++	+	+ -	-	--	Eigenschap	++	+	+ -	-	--
Ambitieu						Gevoelig						Ordelijk					
Analytisch						Handig						Organisator					
Attent						Humoristisch						Overtuigend					
Behulpzaam						Idealistisch						Perfectionistisch					
Betrokken						IJverig						Praktisch					
Betrouwbaar						Initiatiefrijk						Realistisch					
Creatief						Inspirerend						Ruimdenkend					
Detailistisch						Intelligent						Serius					
Doelgericht						Introvert						Sociaal					
Doorzetter						Intuïtief						Sportief					
Duidelijk						Logisch						Strijdlustig					
Eerlijk						Luisteren						Tactvol					
Enthousiast						Mensgericht						Veeleisend					
Evenwichtig						Moedig						Veelzijdig					
Extravert						Nieuwsgierig						Verantwoordelijk					
Fantasierijk						Nuchter						Vindingrijk					
Filosofisch						Ondernemend						Vooruitdenkend					
Flexibel						Opkomen voor jezelf						Vrolijk					
Gedisciplineerd						Oplettend						Zelfstandig					
Geduldig						Optimistisch						Zorgzaam					

2. Kies drie tot vijf sterke kwaliteiten en schrijf ze hieronder op.

Als er een kwaliteit niet tussen staat, dan mag je die natuurlijk zelf hieronder toevoegen.

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

3. Kies drie minder sterke kwaliteiten en schrijf ze hieronder op.

Als er een kwaliteit niet tussen staat, dan mag je die natuurlijk zelf hieronder toevoegen.

1.....

2.....

3.....

Activiteiten en vaardigheden

Net keek je naar kwaliteiten, dat zijn meer algemene omschrijvingen of een karaktereigenschap. Je gaat nu kijken naar de vaardigheden die je sterk ontwikkeld hebt. Een vaardigheid is een activiteit waar je beter in wordt door het te oefenen en wat bijna iedereen kan leren (denk aan autorijden). Voor sommige vaardigheden heb je meer talent dan voor andere, maar in principe kun je je in alle vaardigheden ontwikkelen. Inzicht in jouw vaardigheden kan helpen bij het beslissen welke studie er bij je past.

1. Van welke activiteiten of bezigheden krijg je energie?

Tip: denk aan momenten dat je iets aan het doen bent en de tijd helemaal vergeet.

2. Kruis aan welke vaardigheden jij bezit en in elke mate dit van toepassing is.

Lijst - Vaardigheden

Eigenschap	++	+	+-	-	--	Eigenschap	++	+	+-	-	--	Eigenschap	++	+	+-	-	--
Adviseren						Grenzen stellen						Ordenen					
Analyseren						ICT vaardig						Organiseren					
Anderen amuseren						Improviseren						Plannen					
Anderen iets leren						Informatie verzamelen/verwerken						Precisiewerk verrichten					
Begeleiden / coachen						Initiatief nemen						Projectmatig werken					
Beïnvloeden						Inleven in anderen						Samenwerken					
Bemiddelen						Instrueren						Schrijven					
Bouwen / produceren						Leiding geven						Spreeken in het openbaar					
Commercieel inzicht						Luisteren						Taalvaardig					
Conflicten hanteren						Motiveren / inspireren						Tekenen / schilderen					
Coördineren						Muziek maken of zingen						Uitvinden					
Feedback geven/ontvangen						Onderhandelen						Verzorgen					
Gesprekken voeren						Ontwerpen/vormgeven						Gesprekken voeren					

3. Schrijf hieronder je top 5 vaardigheden op waar je goed in bent. Als er een vaardigheid niet tussen staat, dan mag je die natuurlijk zelf hieronder toevoegen.

1.
2.
3.
4.
5.

4. Kies drie minder sterke vaardigheden en schrijf ze hieronder op.

1.....

2.....

3.....

Feedback uit je omgeving

Het is soms niet makkelijk zijn om allerlei vragen over jezelf in te vullen. Mensen om jou heen zien vaak goed waar jij uniek in bent. Je kunt onderstaande vragen aan een aantal mensen in jouw omgeving toesturen. Kies drie tot vier mensen die jou goed kennen en het liefst vanuit verschillende rollen (bijv. bijbaan, hobby, gezin, vrienden). Vraag hen om onderstaande vragen schriftelijk (bijvoorbeeld per email) en openhartig over jou te beantwoorden. Het is fijn om deze feedback te kunnen bewaren. Reken op ongeveer een week reactietijd als je dit per mail uitstuurt. Je mag het ook via social media sturen, maar vaak krijg je dan kortere antwoorden.

1. Wat is mijn grootste ‘talent’? En wat heb je mij zien doen waar dit talent uit blijkt?
2. Wat zijn mijn interesses? Waar heb ik het vaak over?
3. Welke kennis en vaardigheden waardeer je het meest?
4. Hoe doe ik de dingen? Hoe pak ik dingen aan?
5. Hoe ervaar je mij in een groep?
6. Wat vind je een aandachtspunt (in de omgang met anderen) waar ik op kan letten?
7. Wat voor concrete activiteiten / werk zie je mij in de toekomst doen?

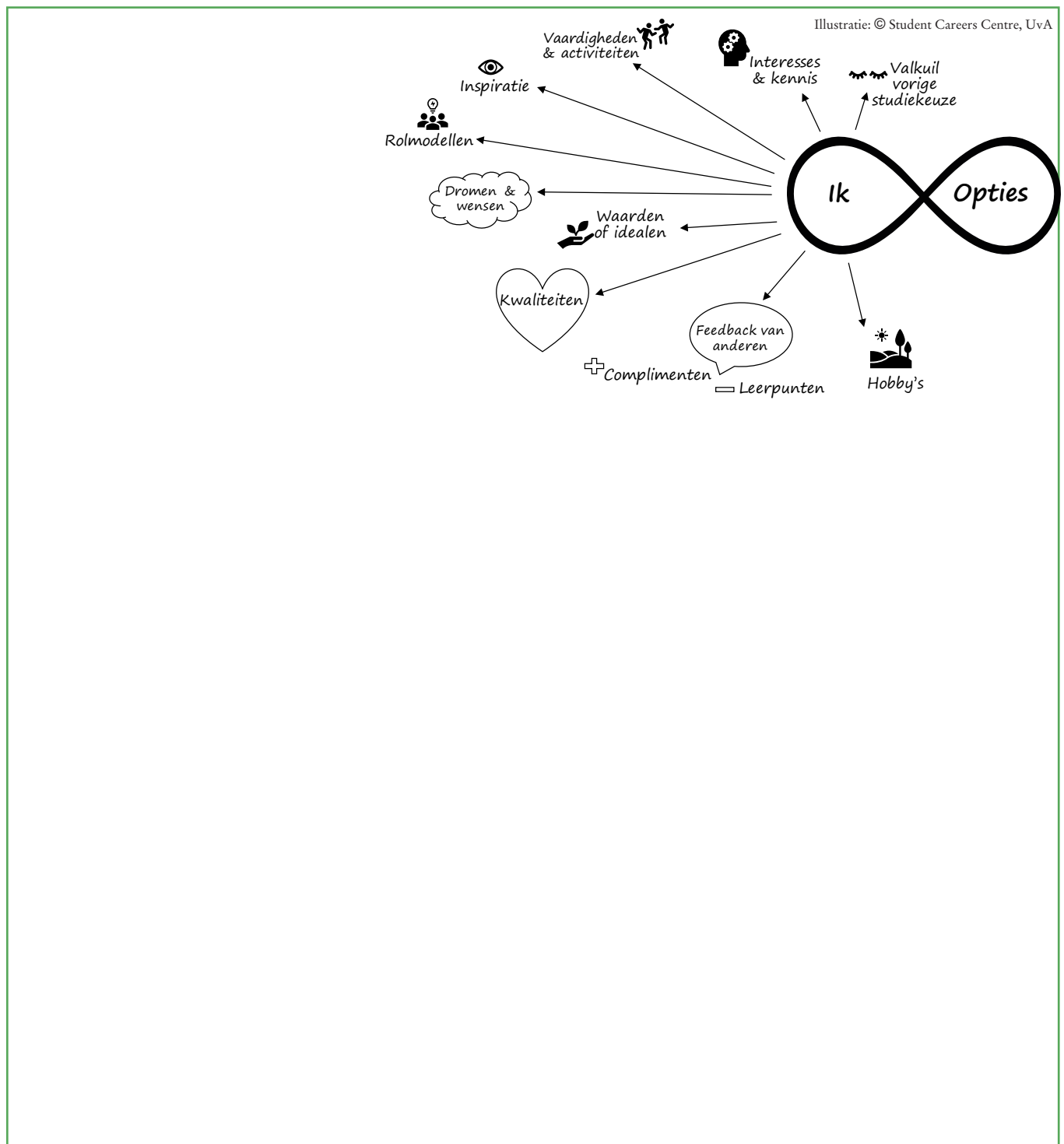
Als je de antwoorden terug krijgt, leg ze naast elkaar. Hoe komen de antwoorden overeenkomen en waar verschillen ze? Herken je jezelf erin? Zo niet, ga het gesprek aan.

Reflectie: Verken jezelf

Voordat je gaat kijken naar de opties, maak je van de afgelopen hoofdstukken een overzicht. Dit is een handige samenvatting die je er in een later stadium bij kunt pakken. Je kunt hiervoor de onderstaande mindmap gebruiken. Als je terug kijkt op jouw antwoorden in dit hoofdstuk, wat zijn jouw sterke kanten en interesses? Waar ben je minder goed in? Wat zijn leerpunten?

Vul onderstaande mindmap in:

5. VERKEN DE OPLEIDINGEN

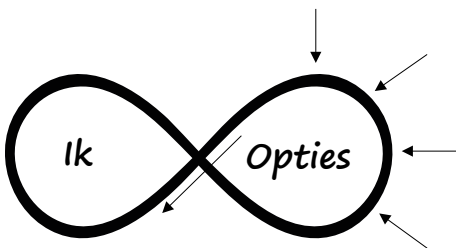
Je hebt nu meer inzicht in jouw interesses, vaardigheden en kwaliteiten. De volgende stap is om te kijken welke opleidingen daarbij passen. In deze fase is het belangrijk dat je gaat verkennen met een open blik (stap 3 in het keuzeproces van Taborsky). In een later stadium kun je opties vergelijken en kiezen. Er zijn honderden opleidingen op wetenschappelijk of hbo-niveau. Je hoeft nog geen keuze te maken. Gun jezelf de tijd en laat je inspireren.

Open de opties onderzoeken

Hoe en waar kun je zoeken naar opleidingen? Welke informatiebronnen zijn er? Wat houden bepaalde studies en de mogelijke beroepen in? Er is online en tijdens voorlichtingsbijeenkomsten veel informatie beschikbaar. Het is verstandig om vroeg te beginnen met verkennen van de mogelijkheden. Ervaringen opdoen (zoals open dagen, proefstuderen en studenten spreken) bij studies is erg belangrijk.

Nu is de tijd om in actie komen!

Als je je oriënteert op opleidingen, houd dan altijd de uitkomsten van ‘Verken jezelf’ in je achterhoofd, dan werk je toe naar het kiezen van een opleiding die bij je past.

Illustratie: © Student Careers Centre, UvA

Reflectie: Kijk nog even terug naar jouw leerpunten tijdens het oriëntatieproces (hoofdstuk 3). Welke negatieve gedachten of bezwaren houden je tegen? Hoe kun je dit voorkomen of omkeren?

Wat ga je deze keer anders doen? Welke stap om informatie verzamelen ga je dit keer meer aandacht geven? (Bijvoorbeeld meelopen, vragen stellen op open dagen, meer onderzoek naar de inhoud van de vakken, studenten spreken, proefcolleges volgen etc.)

Koppeling interesses naar opleidingen

Om de koppeling te maken tussen jouw interesses en opleidingen raden we je aan om online een gratis studiekeuzetest te maken van Icares. Deze korte test koppelt verschillende opleidingen aan jouw interesses.

DOE DE TEST!

Ga naar [icares.com](https://www.icares.com) en kies daar de (gratis) studiekeuzetest. Na het maken van de test komen er opleidingen naar voren. De opleidingen die op de eerste pagina van de uitkomsten staan, zullen het beste passen. Let wel: het is niet zo dat wat er op de eerste paar plaatsen staat ook automatisch past. Klik op de verschillende opleidingen voor een omschrijving.

Tip: in het resultatenoverzicht kun je bovenin de resultaten filteren voor WO bachelor, maar ook voor hbo-bachelor. Wellicht zet dit je nog op andere ideeën.

Tip: Heb je behoefte aan meer inzicht in concrete beroepen? Er is ook een beroepentest van Icares. Mocht je deze beroepentest graag willen maken, neem dan contact op met het Student Careers Centre. Zie de laatste pagina voor contactgegevens. Deze beroepentest is ook gratis, maar de toegang tot deze test verloopt via een persoonlijk account van een loopbaanadviseur van het Student Careers Centre.

Wat zijn de opleidingen die je verder wilt onderzoeken?

Maak hieronder een lijstje met interessante opleidingen voor jou. Beschrijf wat je aanspreekt – waar raakt het de dingen in ‘Verken jezelf’? Waar twijfel je nog over? Dit kan gaan over het studieprogramma, de ingangseisen, het niveau of je onderbuikgevoel. Wat zijn punten die verder wil onderzoeken en hoe ga je dat doen? Vul in:

Opleiding	Wat spreekt je aan?	Twijfel	Plan van aanpak

Ga aan de slag!

Als je aan goede en relevante informatie wilt komen, zul je aan de slag moeten. Noteer in het schema hierboven welke activiteiten je deze week gaat ondernemen. Doe in ieder geval één ding anders dan de vorige keer.

Bekijk deze handige links

Je kunt via verschillende sites informatie verzamelen over verschillende opleidingen. Hieronder een aantal handige websites:

- Studiekeuze123.nl - overzicht en vergelijkingsmogelijkheden voor opleidingen door heel Nederland (hbo- en wo-opleidingen)
- Studiekeuze123.nl/open-dagen – jaarkalender met alle voorlichtingsactiviteiten van het hoger onderwijs in Nederland
- Universitaire.bachelors.nl – overzichtspagina met opleidingen in Nederland
- Uva.nl/bachelors - overzicht van alle bacheloropleidingen aan de UvA

Verken de studieprogramma's en vakken

Je hebt nu een lijstje met opleidingen. Je kunt zelf al een hoop dingen uitzoeken. Voor studies aan de UvA vind je deze informatie via studiegids.uva.nl. Je kunt de studiegidsen bij andere onderwijsinstellingen ook opzoeken om een beeld te krijgen van de vakken en het programma. Hier tips waar je naar kunt kijken:

- Bekijk het studieprogramma. Hoe ziet de drie jaar van je opleiding eruit? Waar ligt de nadruk op?
- Bekijk de inhoud. Welke vakken worden er gegeven? Waar gaan de vakken over? Welke onderwerpen en onderzoeksgebieden? Welke literatuur? Zelfstudie en/of werkgroepen?
- Bekijk ook andere zaken die jouw interesse hebben. Bijvoorbeeld: is er ruimte om stage te lopen? Kun je keuzevakken of een minor kiezen? Kun je op uitwisseling naar het buitenland?

Je kunt onderstaand schema gebruiken om jouw bevindingen in te vullen. Als je dit allemaal hebt verzamelt per opleiding, gebruik de laatste kolom voor: Wat spreekt je aan? En wat minder?

Opleiding	Studieprogramma	Inhoud	Overige	+ / -

Ga ervaring opdoen

Je hebt nu veel onderzoek gedaan, maar de sfeer proeven op een opleiding of een gesprek aangaan met een student kan je een schat aan informatie geven. Sla deze stap niet over in je oriëntatieproces. Voel je je thuis op deze opleiding? Komt de informatie die je online hebt gelezen overeen met de ervaring? Dit kun je enkel voor jezelf controleren door te ervaren. Hierna kun je waarschijnlijk een aantal opleidingen afstrepen van jouw lijst en wordt het steeds duidelijker welke opleiding bij je past.

Tip: Bekijk op tijd wanneer voorlichtingsbijeenkomsten gepland zijn. Plan het goed, neem er ruim de tijd voor en zet deze 'afspraken met jezelf' in je agenda.

Alle onderwijsinstellingen organiseren voorlichtingsbijeenkomsten (zoals meelopen, proefstuderen en open dagen). Dit zijn momenten waar je docenten en studenten van de verschillende opleidingen te spreken krijgt. Heb je een voorlichting gemist? Wellicht ken je iemand die een opleiding doet en kun je een keer met diegene meelopen.

Tip: Bereid elk bezoek voor en stel de vragen die je niet beantwoord krijgt door de informatie op het web. Schrijf voordat je een voorlichtingsbijeenkomst bezoekt altijd je vragen en twijfels op en neem deze mee.

6. OPTIES VERGELIJKEN

Van longlist naar shortlist

Nu je een longlist hebt van opleidingen die je aanspreken, ga je de opties vergelijken. Waar ging je ook alweer voor? Check je antwoorden hoofdstuk bij 3 en 4, met name jouw mindmap, wat is er voor jou het allerbelangrijkst?

1

2

3

Komt er al een opleiding bovendien? Zo ja, dan kun je door naar het volgende hoofdstuk. Zo niet, vergelijk dan jouw overgebleven opleidingen via onderstaand schema met elkaar. Neem aspecten mee die voor jou zwaar wegen en eventueel praktische zaken. Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen beide opleidingen?

	Opleiding 1	Opleiding 2
Jouw belangrijkste aspecten <ul style="list-style-type: none">•••		
Praktische zaken <ul style="list-style-type: none">•••		

Doe de haalbaarheidscheck

- Deadline: tot wanneer kun je je aanmelden?
- Check de toegangseisen: dien je nog een bepaald vak te halen voordat je toelaatbaar bent? Is er sprake van numerus fixus?
- Te moeilijk of te makkelijk? Wat is de kans dat ik deze bachelor afrond?
- Theoretisch of praktijkgericht: wil ik deze opleiding op hbo- of wo-niveau volgen?
- Financiën: wat kost het om deze bachelor te doen?

7. BEWUST BESLISSEN

Kies je bacheloropleiding

Geeft deze opleiding je een goed gevoel? Zo ja, gefeliciteerd!

Als je uiteindelijk een beslissing hebt genomen, leidt dat vaak tot energie. Je mag je gaan inschrijven in Studielink.

Mogelijk blijft er iets knagen omdat je nu ook andere mogelijkheden uitsluit. Dat is vaak zo bij een keuze. Je hebt het echter goed afgewogen; daar mag je op vertrouwen. Mocht je substantiële onderdelen missen, check dan of je dit in een andere vorm, of op een later moment in je studie alsnog kunt oppakken. Meestal voel je jezelf na het maken van de keuze geïnspireerd en energiek en wil je het graag aan anderen vertellen. Je kunt dan het volgende vertellen:

- Wat houdt de opleiding in?
- Wat vind ik er zo leuk aan?
- Waarom past het bij me?

Kun je deze vragen niet zo goed beantwoorden, dan weet je misschien nog niet genoeg over jezelf of over de verschillende opleidingen. Loop de bovenstaande hoofdstukken nog eens door.

Begeleiding bij vervolgstappen

Mocht je vragen hebben over toelating tot een bepaalde opleiding of de inhoud van een studieprogramma, dan raden we je aan om contact op te nemen met de studieadviseur van de desbetreffende opleiding. Wil je dit stappenplan nabespreken of heb je toch meer begeleiding nodig? Bij het UvA Student Careers Centre werken (studie)loopbaanadviseurs die dagelijks studenten begeleiden bij het maken van keuzes voor de toekomst. Neem dan contact op met het UvA Student Careers Centre via:

studentcareerscentre@uva.nl

www.uva.nl/studietwijfels

spreekuur: dinsdag t/m vrijdag van 09.00 - 10.00 uur, 020-525 1401

Succes!

UvA Student Careers Centre
carriere.uva.nl

Hoe werkt een besluit maken in je hoofd?

De overgang van het niet-precies-weten-wat-je-wilt naar de overtuiging wat je wel wilt, is vaak moeilijk aan te wijzen. Vaak valt de beslissing onbewust, om vervolgens uit te groeien naar een standpunt. Je zult merken dat je er makkelijker met anderen over gaat praten. Niet omdat je al voor honderd procent overtuigd bent, maar omdat je achter je keuze gaat staan als uitkomst van een discussie in je hoofd.